

Dosarul nr. 3r-22/23
2-22175272-01-3r-26012023

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud. Gh. Mîra, A. Bostan și Gr. Dașchevici)

DECIZIE

29 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Maria Corobceanu, reprezentat de avocatul Denis Greco,

în cauza de contencios administrativ la cererea Mariei Corobceanu cu privire la intentarea procedurii de executare a hotărârii judecătorești,
împotriva încheierii din 27 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 30 noiembrie 2022, Maria Corobceanu a depus cerere la Curtea de Apel Chișinău cu privire la inițierea procedurii de executare a hotărârii din 1 iunie 2009 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată înaintată de Miron Vladislav către Consiliul municipal Chișinău, Primăria municipiului Chișinău, privind anularea pct. 3 al dispoziției nr. 506-d din 13 august 2008 a Primarului General al municipiului Chișinău, în partea suspendării provizorie a examinării și perfectării materialelor privind privatizarea loturilor de pământ aferente obiectivelor private și obligarea Consiliului Municipal Chișinău la emiterea deciziei privind privatizarea terenului aferent construcției comerciale cu suprafața de 73 m.p., nr. cadastral *****.****.****, situată în mun. Chișinău, str. *****, *****.

Prin încheierea din 27 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a refuzat în inițierea procedurii de executare.

La 4 ianuarie 2023, Maria Corobceanu, reprezentată de avocatul Denis Greco, a depus recurs împotriva încheierii din 27 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând anularea actului judecătorec emis de instanța ierarhic inferioară și pronunțarea unei noi decizii de admitere a cererii sau restituirea cauzei în aceeași instanță pentru soluționarea în fond a intentării procedurii de executare silită a hotărârii judecătorești.

În motivarea recursului recurenta a invocat că Curtea de Apel Chișinău a concluzionat pripit că nu este competentă să inițieze procedura silită de executare în privința hotărârilor judecătorești din materia contenciosului administrativ, emise până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

A susținut că procedura de executare a actului judecătoresc definitiv este parte componentă a procesului civil și nu a procedurilor prealabile, iar neexecutarea hotărârii este o abatere continuă.

Prin urmare, recurenta a opinat că instanța a aplicat greșit speței dispozițiile art. 258 alin. (1) din Codul administrativ, astfel fiindu-i limitate drepturile la executare efectivă a hotărârii emise în favoarea sa. Or, actul judecătoresc se află spre executare benevolă la autoritățile publice, iar Uniunea Executorilor Judecătorești nu dispune de informație despre soarta procedurii de executare respective după încetarea activității Departamentului de Executare a Ministerului Justiției.

Conform art. 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

În conformitate cu art. 249 alin. (2) din Codul administrativ, deciziile în procedura de executare se emit prin încheiere, care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea din 27 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată reprezentantului recurente, avocatului Denis Grecu, la 3 ianuarie 2023, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică (f.d.36). Recursul a fost depus de către reprezentantul recurente, avocatul Denis Grecu, la data de 4 ianuarie 2023 (f.d. 40-43).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a respectat termenul instituit de legiuitor la art. 249 alin. (2) din Codul administrativ, pentru demararea căii de atac în ordine de recurs.

La 26 ianuarie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Primarului General al municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău copia recursului depus de Maria Corobceanu, reprezentat de avocatul Denis Grecu.

Însă, până la examinarea recursului Primarul General al municipiului Chișinău, cât și Consiliul municipal Chișinău nu și-au valorificat drepturile lor procedurale și nu au depus referință.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie de respingere a recursului.

Din conținutul recursului depus de Maria Corobceanu, reprezentată de avocatul Denis Grecu, rezultă că recurenta nu este de acord cu încheierea din 27 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea sa cu privire la executarea hotărârii din 1 iunie 2009 a Curții de Apel Chișinău.

Pentru a se pronunța astfel, Curtea de Apel Chișinău a reținut că nu este competentă de a soluționa chestiunea cu privire la executarea prezentei hotărâri și a conchis că nu poate fi inițiată procedura de executare a documentului executoriu – hotărârea din 1 iunie 2009 a Curții de Apel Chișinău, menținută prin decizia din 17 decembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție. Or, dispozițiile art. 258 alin. (1) din Codul administrativ prevăd expres că procedurile administrative inițiate până la data intrării în vigoare a prezentului cod, care nu au fost finalizate până la 01 aprilie 2019, se vor finaliza conform prevederilor legale valabile până la data intrării în vigoare a prezentului cod.

Astfel, hotărârea din 1 iunie 2009 a Curții de Apel Chișinău, a cărei executare se solicită, a fost emisă până la data intrării în vigoare a Codului administrativ, 1 aprilie 2019, respectiv aceasta nu ține de competența instanței de apel, deoarece competența instanței de apel în materie de executare silită este aplicabilă doar în privința documentelor devenite executorii în baza hotărârilor și deciziilor emise începând cu 1 aprilie 2019, condiție însă care nu se atestă la caz.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că este corectă concluzia Curții de Apel Chișinău cu privire la necesitatea respingerii cererii.

În corespundere cu art. 10 alin. (1)-(3) din Codul de executare, executarea silită reprezintă un ansamblu de măsuri, prevăzute de prezentul cod, prin care creditorul realizează, prin intermediul executorului judecătoresc, cu concursul organelor de stat abilitate, drepturile sale, recunoscute printr-un document executoriu, dacă debitorul nu-și îndeplinește benevol obligațiile. Executarea silită începe prin sesizarea executorului judecătoresc în condițiile legii și se efectuează prin orice formă prevăzută de prezentul cod, simultan sau succesiv, până la realizarea dreptului recunoscut prin documentul executoriu, până la achitarea dobânzilor, a penalităților sau a altor sume, acordate potrivit legii, precum și a cheltuielilor de executare. Executarea silită se efectuează în baza unui titlu executoriu sau a unui alt document care, potrivit prezentului cod, este document executoriu.

În temeiul art. 21 alin. (1)-(2) din Codul de executare, executorul judecătoresc este unica persoană autorizată să efectueze executarea silită a documentelor executorii. Efectuarea actelor de executare silită de către alte persoane atrage răspunderea prevăzută de lege.

Totodată, instanța de recurs reiterează că la 1 aprilie 2019 a intrat în vigoare Codul administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, fapt ce rezultă din art. 257 alin. (1) al Codului respectiv.

La rândul său, potrivit art. 249 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, hotărârile judecătorești și alte titluri executorii se execută conform prevederilor prezentului capitol. Pentru executarea hotărârilor judecătorești și a tranzacțiilor judiciare de împăcare sunt competente instanțele de apel.

Analizând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă concluzia instanței de apel referitoare la faptul că executarea hotărârii din 1 iunie 2009 a Curții de Apel Chișinău, menținută prin decizia din 17 decembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție nu ține de competența instanței de apel.

Or, conform art. 258 alin. (1) și (3) din Codul administrativ, procedurile administrative și procedurile prealabile inițiate până la data intrării în vigoare a prezentului cod, care nu au fost finalizate până la 1 aprilie 2019, se vor finaliza conform prevederilor legale valabile până la data intrării în vigoare a prezentului cod. Această dispoziție este valabilă și pentru procedurile prealabile inițiate după data intrării în vigoare a prezentului cod referitoare la o procedură administrativă inițiată până la data intrării în vigoare a acestuia. Procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Prin urmare, documentul executoriu – hotărârea din 1 iunie 2009 a Curții de Apel Chișinău, menținută prin decizia din 17 decembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție, a fost emisă până la data intrării în vigoare a Codului administrativ, 1 aprilie 2019, și în continuare urmează să fie executată de către executorul judecătoresc, cu respectarea competenței stabilite de art. 21 din Codul de executare.

Or, competența instanței de apel ce ține de executarea hotărârilor judecătorești, emise în procedura contenciosului administrativ a apărut odată cu punerea în aplicare a reglementărilor Codului administrativ–1 aprilie 2019, respectiv se execută de către instanța de apel conform prevederilor Codului administrativ doar actele judecătorești adoptate după intrarea în vigoare a Codului administrativ, adică după data de 1 aprilie 2019, condiție ce nu se atestă la caz.

Este de menționat că intentarea procedurii de executare și efectuarea unor acțiuni în continuare de executare în baza unui document executoriu emis anterior datei de 1 aprilie 2019 nu ține de competența instanței de apel, or, Codul administrativ produce efecte juridice doar din momentul intrării în vigoare și nu poate fi aplicat retroactiv sau ultraactiv, adică legiuitorul prin reglementările finale și tranzitorii ale Codului administrativ a optat pentru soluționarea conflictului de legi în timp la principiul aplicarea legii vechi sub condiția că procedurile administrative și cererile prealabile să fi fost inițiate până la 1 aprilie 2019.

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea din 27 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău este legală, iar argumentele invocate sunt neîntemeiate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Maria Corobceanu, reprezentat de avocatul Denis Grecu, cu menținerea încheierii din 27 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) și alin. (2), art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Maria Corobceanu, reprezentat de avocatul Denis Grecu, și se menține încheierea din 27 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu